

GİRİŞİMCİ EL KİTABI

2022

İÇİNDEKİLER

Sunuş	4
1. TÜRKİYE’DE ŞİRKET TÜRLERİ.....	6
1.1. Anonim Şirket.....	6
1.2. Limited Şirket.....	7
1.3. Kooperatif.....	8
1.4. Şahıs Şirketleri (Şahıslar veya Tüzel Kişiler Arasında Kurulan Ortaklık Şirketleri).....	9
2. GERÇEK KİŞİ ŞAHIS İŞLETMELERİ.....	11
2.1. Şahıs İşletmesi Kurmanın Avantajları ve Dezavantajları.....	12
2.1.1 Şahıs İşletmesi Açma Maliyetleri (Tahmini).....	13
2.1.2 Şahıs İşletmesinin Aylık Giderleri (Tahmini).....	13
2.2. Ticaret Sicili ve Esnaf ve Sanatkarlar Odası İşlemleri.....	13
2.2.1 Ticaret Sicili Kayıt İşlemi için:.....	14
2.2.2 Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üyelik İşlemleri.....	15
2.3. Esnaf Muaflığına Tabi Şahıs İşletmeleri.....	16
2.3.1 Evlerde Üretilen Malların İnternette Satışında Esnaf Muaflığı.....	17
2.4. Serbest (‘Freelance’ / Düzensiz veya Bağımsız) Çalışma.....	17
3. TÜRKİYE’DE ŞİRKET KURULUŞ İŞLEMLERİ.....	19
3.1. Kuruluş Aşamaları.....	19
3.2. Kuruluşta Ticaret Sicili Müdürlüğüne İbraz Edilecek Belgeler.....	20
3.2.1 Anonim Şirketin Tescili için Gerekli Belgeler.....	20
3.2.2 Limited Şirketlerin Tescili için Gerekli Belgeler.....	21
3.2.3 Kooperatifin Tescili için Gerekli Belgeler.....	22
3.2.4 Şahıs Şirketlerinin Tescili için Gerekli Belgeler.....	22
3.2.5 Şahıs İşletmelerinin Tescili için Gerekli Belgeler.....	23
3.2.6 Başka İllerde Şube Açılması.....	23
3.2.7 Belediye Ruhsat İşlemleri için Gerekli Belgeler.....	23

4.	ŞİRKETLERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	25
4.1.	Vergi Usul Kanunu Açısından Başlıca Yükümlülükler.....	25
4.2.	Sosyal Güvenlik Kanunu Açısından Başlıca Yükümlülükler.....	25
4.3.	Çalışma İzni.....	26
4.3.1	Suriyelilerin Statüsü Nedir? Çalışma İzni Almaları Gerekli midir?.....	26
4.3.2	Çalışma İzni için Gerekli Belgeler.....	26
4.3.3	Sosyal Güvenlik Kanunu Yükümlülükleri.....	27
4.3.4	Çalışma İzni Verilmesine İlişkin Olumsuz Kriterler.....	27
4.3.5	Çalışma İznine Dair Bilinmesi Gerekenler.....	28
4.3.6	Geçici Koruma Statüsündeki Yabancıların Çalışma İznine Dair Bilinmesi Gerekenler.....	29
4.3.7	Banka Hesabı Açılması.....	30
4.3.8	Türk Vatandaşlığına Başvuru İşlemleri.....	30
5.	TÜRKİYE’DE ŞİRKETLERE SAĞLANAN DESTEKLER.....	33
5.1.	İstihdam Teşvikleri.....	33
5.2.	Kosgeb Destekleri.....	33
5.3.	Yatırım Teşvikleri.....	34
5.4.	Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler.....	35
5.5.	Kredi Garanti Fonu Kefalet Desteği.....	35
5.6.	Esnaf Kredileri.....	36
5.7.	Bankacılık, Katılım Bankacılığı ve Mikro Finans Destekleri.....	36
6.	SIK SORULAN SORULAR.....	39
6.1.	Şirket Kuruluşları.....	39
6.1.1	Şahıs İşletmeleri.....	39
6.1.2	Limited Şirket.....	39
6.1.3	Anonim Şirket.....	40
6.2.	Vergi.....	40
6.3.	SGK (Sosyal Güvenlik Kurumu).....	45
6.4.	İşyeri Ruhsatı.....	47
6.5.	Bankacılık İşlemleri.....	48

SUNUŞ

İNGEV, Girişimcilik Destek Merkezi aracılığıyla özellikle geçici koruma altındaki Suriyeli girişimcilerin iş piyasasını anlaması, resmî süreçlere uyum sağlayarak kayıtlı ekonomiye geçmesi ve böylece sürdürülebilir geçim kaynaklarına sahip olması konusunda çalışıyor.

Bu amaçla şimdiye kadar 417 şirketin kuruluşuna katkı verdi. Eğitim verdiği girişimcilerin sayısı 4.200'ü aştı. Özellikle iş geliştirme ağırlıklı eğitim videolarımızın izlenme sayıları da 50 bini geçti.

Bugüne kadar 2.300 danışmanlık oturumu gerçekleştirdik. Toplam olarak 7,2 milyon TL destek hibelerinin verilmesine aracılık ettik. “Start-Up Weekend” tipi girişimcilik maratonlarımıza 658 girişimci aday katıldı. Halen 2.200 aboneli olan Telegram grubumuzda düzenli olarak iş dünyası ve mevzuat gelişmeleri konusunda abonelerimizi bilgilendiriyoruz.

Bu dönemde yürüttüğümüz Arapça çağrı merkezinde toplam 9.755 çağrı cevapladık.

Elinizde tuttuğunuz bu kitapçıkla, bütün bu birikimi de özetleyecek şekilde, Girişimcilerin hayatını kolaylaştıracak bir kılavuz hazırlamayı amaçladık. Girişimcilik Kılavuzu iki ana bölümden oluşuyor. İlk bölümde şirket kuruluşlarını ve bununla bağlı süreçleri özetledik. İkinci bölümde Çağrı merkezimize gelen soruların yoğunlaştığı konulardan oluşan bir soru cevap bölümü hazırladık. Kuşkusuz, mevzuatlarda zaman içinde değişiklikler olabiliyor. Bunlar için de verdiğimiz kaynaklara başvurmak veya İNGEV ile temasa geçmek gerekebilir. Girişimcilik Kılavuzunu hazırlarken Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı web sitesinden geniş olarak yararlandık.

Girişimcilik Kılavuzu’nun hazırlanması ve son haline getirilmesi sürecinde birçok arkadaşımız rol aldı. Yayına hazırlayan Merve Boysan’a, Danışmanlar Kadir Şahin ve Berna Dağdelen’e, sürecin Arapça çeviri kontrollerini yapan Muhammed Karaca’ya özellikle teşekkür ediyorum.

Vural Çakır

TÜRLERİ

Türk Ticaret Kanunu Madde 124'e göre ticaret şirketleri; kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden ibarettir. Bu Kanunda, kollektif ile komandit şirket şahıs; anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket sermaye şirketi sayılır.

Sermaye Şirketleri: Ortakları sınırlı sorumlu olan şirketlerdir (sermaye payları bölünmüş komandit şirket, anonim ve limited şirket). Bu tür şirketlerde sermaye ön plandadır.

Kooperatifler: Gerçek ve tüzel kişilerin kurulabildiği, ekonomik menfaat ve meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını, karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlamak amacıyla kurulan bir tüzel kişiliktir.

Şahıs Şirketleri: Ortakları sınırsız sorumlu olan şirketlerdir (şahıs işletmeleri, adi, kollektif, adi komandit şirketler). Bu tür şirketlerin kuruluş ve devamı için ortakların birbirini iyi tanımaları ve güvenmeleri gereklidir.

Bu el kitabında Türkiye'de en yaygın olan şirket türlerini tanımlayıp özellikle şahıs işletmelerini detaylı bir şekilde anlatmaya çalışacağız.

1.1. ANONİM ŞİRKET

Anonim şirket, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan, borçlarından yalnızca mal varlığıyla sorumlu bulunan şirkettir. Belirli faaliyet konularını yürüten anonim şirketler ile bilanço aktif toplamı, yıllık net satış hasılatı, çalışan sayısına göre belirlenen ölçütlerin eşik değerlerini aşan anonim şirketler bağımsız denetime tabidir.

- Pay sahipleri, sadece taahhüt etmiş oldukları sermaye payları ile şirkete karşı sorumludur.
- Anonim şirketler, kanunen yasaklanmamış her türlü ekonomik amaç ve konular için kurulabilir.
- Asgari sermaye tutarı 50.000 Türk Lirasıdır. (Kayıtlı sermaye sistemini kabul eden halka açık olmayan anonim şirketler açısından başlangıç sermayesi ise en az 100.000 Türk Lirası olabilir.) Nakdi

olarak taahhüt edilen payların itibari değerlerinin en az dörtte birinin tescilden önce ödenmesi zorunludur. Geri kalan miktar şirketin tescilini izleyen 24 ay içerisinde ödenir. Ödeme takvimi şirket esas sözleşmesinde düzenlenebileceği gibi, yönetim kurulunca da , belirlenebilir.

- Tek pay sahipli anonim şirket kurulabilir. Gerçek ve tüzel kişiler pay sahibi olabilir.
- Anonim şirketin, yazılı ve merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret sicili ne tescil edilen bir esas sözleşmesi bulunur.
- Anonim şirketler payları halka arz olunabilen ve payları borsada işlem görebilen tek şirket türüdür.
- Kural olarak, payların devri için genel kurul onayına ihtiyaç yoktur. Pay sahipleri serbestçe ellerindeki payları başkalarına devredebilirler.
- Anonim şirketler payları temsil etmek amacıyla nama yazılı ve hamiline yazılı pay senedi çıkarabilirler. Ayrıca tahvil ve benzeri borçlanma araçları da ihraç edebilirler.

1.2. LİMİTED ŞİRKET

Limited şirket, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan ve borçlarından yalnızca malvarlığıyla sorumlu olan şirkettir.

- Tek ortaklı limited şirket kurulabilir. Ortakların sayısı elliyi aşamaz. Limited şirket ortakları gerçek kişi veya tüzel kişi olabilir.
- Ortaklar, şirket borçlarından sorumlu olmayıp, sadece taahhüt ettikleri esas sermaye paylarını ödemekle ve şirket sözleşmesinde öngörülen ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Ortaklar şirketten tahsil edilemeyen kamu borçlarından dolayı sermaye payları oranında sorumludurlar.
- Limited şirketin yazılı ve merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret siciline tescil edilen bir şirket sözleşmesi bulunur.

- Limited şirketin esas sermayesi en az 10.000 Türk Lirasıdır. Nakdi olarak getirilen sermayenin tamamının şirketin tescilinden sonraki 24 ay içinde ödenmesi mümkündür. Ödeme takvimi şirket sözleşmesinde düzenlenebileceği gibi, müdürler tarafından da belirlenebilir.
- Limited şirket paylarının devri genel kurul onayına tabidir.
- Limited şirketlerde hamiline yazılı pay ihraç edilemez ve limited şirketler halka az olunamaz.

1.3. KOOPERATİF

Kooperatifler, ortakların belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek veya geçimlerine ait ihtiyaçlarını iş gücü ve parasal katkılarıyla karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli ortaklıklardır.

- Her ortak en az bir, en fazla beş bin pay taahhüt eder. Bir ortaklık payının değeri 100 Türk Lirasıdır.
- Genel kurul tarafından en az bir yıl için, kooperatifin denetleme organı olarak bir ya da daha fazla denetçi seçilir. Denetçilerin yönetim kurulu üyesi olma şartlarını taşıması gerekir.
- Kooperatif genel kuruluna, genel kuruldan üç ay öncesinde ortak olmayanlar hariç tüm ortaklar katılabilir. Yapı kooperatiflerinde bu şart aranmaz.
- Yönetim kurulu **Türk vatandaşı olan** ve Kanunda aranan diğer şartları taşıyan gerçek veya tüzel en az üç kişiden oluşur. Yönetim kurulu üyeleri en çok dört yıl için seçilebilirler. Ana sözleşmede aksine hüküm yoksa tekrar seçilebilirler. Kooperatif ana sözleşmelerinde **Türk vatandaşı olmayanların** kooperatife ortak olmasını engelleyen bir durum yok ise ülkemizde kurulu kooperatiflere, **geçici koruma statüsündeki yabancılar çalışma izni almaları koşuluyla kooperatife ortak olabilirler. Yönetim kurulu üyeliğinde ise kooperatifin faaliyet alanına göre ilgili bakanlığın durumu değerlendirmesi sonrası onay ve izin verilmektedir.**

- Ana sözleşmede hüküm bulunması kaydıyla, kooperatif alacaklılarına karşı ortakların ikinci dereceden sınırsız sorumlu olacağı ya da taahhüt ettikleri sermaye payından fazla belirli bir miktara kadar sınırlı sorumlu olacağı kararlaştırılabilir.
- Kooperatif şirket, şahıs şirketi veya sermaye şirketi olmamakla beraber sayılan diğer şirketler gibi bir ticaret şirkettir.
- Kooperatif, özel türler saklı kalmak kaydıyla en az yedi ortakla kurulur.

1.4. ŞAHIS ŞİRKETLERİ (ŞAHISLAR VEYA TÜZEL KİŞİLER ARASINDA KURULAN ORTAKLIK ŞİRKETLERİ)

Şahıs şirketleri, ortakların baskın unsur olarak öne çıktığı ve sınırsız sorumlu olduğu şirket türleridir. Şahıs şirketlerinde daha çok ortaklar arasındaki güven ilişkisi şirketin temelini oluşturur. Bu tür şirketlerde genel olarak ortak sayısı sermaye şirketlerine göre daha azdır. Şahıs şirket ortakları gerçek kişilerdir. TTK'da adi şirket, kollektif ve komandit şirketler bu grupta yer almaktadır.

Bunun yanında, gelir vergisi kanununa göre; gerçek kişilerin elde etmiş oldukları ticari, zirai ve serbest meslek kazançları da gelir vergisine tabi olduğundan mükellefiyet tesis ettirmek (İşe Başlama Bildirim Talebi) gerekmektedir.

Yukarıda **tüzel veya gerçek kişilerin bir şirket sözleşmesi** ile bir araya geldiği şirket türlerini tanımlamış olduk. Kitapçığımızda ise daha çok gerçek kişilerin, şahıs olarak kurdukları ticari işletmeler ve bu işletmelere dair detaylar anlatılmaya çalışılacaktır.

2. GERÇEK KİŞİ ŞAHİS İŞLETMELERİ

Borçlar Kanunu uyarınca elde etmiş oldukları kazançları gerçek veya basit usulde vergilendirilen gerçek kişiler ile zirai kazançları gerçek usulde vergilendirilen çiftçiler tarafından işletilen işletmeler şahıs işletmesi olarak adlandırılır.

- Şahıs işletmesi birey olarak işletme sahibi adına kurulur.
- Borçlarından dolayı işletme sahibinin sınırsız sorumluluğu vardır.
- Birey olarak kurulduğu için dışarıdan ikinci bir ortak veya hisse devri söz konusu değildir.
- Kuruluşta herhangi bir sermaye koyma zorunluluğu yoktur.
- Açılış ve kapanış işlemi bir günlük bir sürede yapıldığı için genelde bu sebeple de tercih edilirler ve kuruluş masrafları sermaye şirketlerine göre çok azdır.
- İlk olarak vergi dairesinde açılış işlemi yapılır. Daha sonra isteğe bağlı olarak veya bazı zorunlu durumlarda ticaret veya esnaf odalarına kayıt yaptırırlar. Bu duruma örnek; berberler zorunlu olarak berberler odasına kayıt yaptırırlar. KOSGEB hibelerine başvurmak için mutlaka ticaret veya esnaf odasına kayıt yaptırmak zorunludur.
- Gelir vergisi olarak artan oranlı gelir vergisi dilimleri uygulanmaktadır. Bu dilimler %15'ten başlayıp %40'a kadar çıkmaktadır.

Şahıs işletmesi sahipleri yaptıkları işin mahiyetine göre aşağıdaki isimleri alırlar:

Esnaf ve Sanatkar: İster gezici ister sabit bir mekânda bulunsun, Esnaf ve Sanatkar ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulunca belirlenen esnaf ve sanatkar meslek kollarına dâhil olup, ekonomik faaliyetini sermayesi ile birlikte bedenî çalışmasına dayandıran ve kazancı tacir veya sanayici niteliğini kazandırmayacak miktarda olan, basit usulde vergilendirilenler ve işletme hesabı esasına göre deftere tabi olanlar ile vergiden muaf bulunan meslek ve sanat sahibi kimselerdir.

Serbest Meslek Erbabı: Sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye ve ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işleri, işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapanlara denir. Tacir: Bir ticarethane veya fabrika yahut ticari şekilde işletilen diğer bir müesseseyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kimseye denir. Bir ticari işletmeyi kurup açtığını, sirküler, gazete, radyo, televizyon ve diğer ilan araçlarıyla halka bildirmiş veya işletmesini ticaret siciline tescil ettirerek durumu ilan etmiş olan kimse, fiilen işletmeye başlamamış olsa bile tacir sayılır.

Sanayici: Tezgâh, cihaz, makine gibi muharrik kuvvet (imalat makinası) kullanarak ham madde, yarı ve tam mamulleri, özellik, içerik, bileşim veya şeklini kısmen veya tamamen değiştirmek amacıyla işleyerek, seri halde veya standart olarak yeni bir ürün üretmek suretiyle katma değer oluşturan işyerleri ile yer altı kaynaklarının çıkarılıp işlendiği yerleri işletenler ve bilişim teknolojisi ve yazılım üretenler en az 10 işçi çalıştırmak şartıyla sanayici sayılır.

2.1. ŞAHİS İŞLETMESİ KURMANIN AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI

Avantajları

- Şahıs işletmelerinin kuruluş süresi oldukça kısadır.
- Genellikle kuruluş işlemleri 1-2 gün içerisinde tamamlanmaktadır.
- Şahıs işletmelerinin maliyeti diğer şirketlere oranla oldukça düşüktür.
- Şahıs işletmelerinde gelire dayalı kademeli vergi sistemi bulunmaktadır.
- Şahıs işletmelerinin defter tasdik ücretleri düşüktür.
- Şahıs işletmelerinde işlem hacmi az olduğu için mali müşavir ya da muhasebeci ücretlerinin düşük olduğu bilinmektedir.
- Şahıs işletmelerinde kapanış işlemleri 1 gün içerisinde yapılabilir.

Dezavantajları

- İşletme sahibi, şirketin yükümlülükleri ve borçları için sınırsız sorumludur.

- Herhangi bir iş davasında kişisel varlıklar risk altında olabilir.
- Kredi ve ticari kredi süreçleri uzun sürebilmektedir.
- Şahıs işletmelerinin vergi oranı %15 - %40 arasında değişiklik göstermektedir.

2.1.1 Şahıs İşletmesi Açma Maliyetleri (Tahmini)

YAPILACAK İŞLEM	MALİYET*
Muhasebeci Ücreti	180 - 300 TL (Bölgeye göre farklılık göstermektedir)
Muhasebeci Vekalet Ücreti	150 - 250 TL
İmza Beyannamesi	100 - 150 TL
Damga Vergisi	50 TL (Kira ve SMMM sözleşme tutarına göre değiştiği için çok daha fazla olabilir)
İş Yeri Açma Ücreti	400 - 1.000 TL
Kira Bedeli	Bölgeye göre farklılık göstermektedir.

*Maliyetler değişiklik gösterebilir.

2.1.2 Şahıs İşletmesinin Aylık Giderleri (Tahmini),

YAPILACAK İŞLEM	MALİYET*
Muhasebeci Ücreti	180 - 300 TL (Bölgeye göre farklılık göstermektedir)
KDV Beyannamesi	87,30 TL - Damga Vergisi
Muhtasar Beyannamesi (3 Ayda 1)	87,30 TL - Damga Vergisi (Çalışan personel varsa her ay olacak)
Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi	132,30TL - Damga Vergisi
İş Yeri Kirası/Elektrik, Su, İnternet vb.	Bölgeye göre farklılık göstermektedir.

*Maliyetler değişiklik gösterebilir.

2.2. TİCARET SİCİLİ VE ESNAF VE SANATKARLAR ODASI İŞLEMLERİ

Şahıs işletmelerinin Ticaret Odası ve Esnaf ve Sanatkarlar Odası kaydı yapması zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak verilen destekler, hibeler ve krediler gibi olanaklardan yararlanmak için bu kayıtların yapılması önem arz etmektedir.

2.2.1 Ticaret Sicili Kayıt İşlemi için:

MERSİS'ten başvuru yapılarak talep numarası ve randevu alınmalıdır. Başvuru yapılırken yetkili kişinin e-Devlet şifresi ile giriş yaparak elektronik olarak imza beyannamesi oluşturması gerekmektedir. Saatinde gelinmeyen kuruluş randevuları işleme alınmayacağı için bu durumda yeniden randevu alınması gerekmektedir.

Başvuru sahibi randevu saatinde ilgili birimde hazır bulunmalıdır. Taahhütname ve imza beyannamesi için işletme sahibinin imzası huzurda alınacaktır.

Gerekli belgeler:

- Dilekçe
- Oda Kayıt Beyannamesi (1 adet vesikalık fotoğraf eklenmelidir)
 - Tacir tarafından imzalanmalı, tacirin fotoğrafı bulunmalıdır.
 - Başka bir gerçek kişinin kullandığı ticaret unvanının aynısının seçilmesi mümkün değildir.
 - Belirtilen NACE kodu, MERSİS'ten girilen ile aynı olmalıdır.
- Vergi levhası fotokopisi
- İşletme sahibi **geçici koruma statüsünde** ise; tercüme edilmiş noter onaylı pasaport sureti, ayrıca Türkiye'de ikamet ediyor ise noter onaylı ikamet tezkeresi, vergi dairesinden alınmış vergi kimlik numarası

Gerçek kişi işletmenin kuruluşunda Oda kayıtları için işletme sermayesi en az 100 TL olarak belirtilmelidir.

Ayrıca aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir;

- Ticaret unvanı seçimi (Detaylar için sayfayı ziyaret edebilirsiniz; İTO)
- 25.01.2013 tarihli, 544 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün talimatı gereğince, şahıs işletmelerinin tescili için vergi levhası bilgileri kontrol edildikten sonra tescil talepleri değerlendirmeye alınmaktadır. Bu nedenle, şahıs işletmelerinin tescil başvurularında vergi levhası fotokopisi talep edilecek ve

yapılan elektronik ortam kontrolünden sonra vergi dairesine kayıtlı olduğu tespit edilen şahıs işletmelerinin tescil işlemi yapılacaktır.

- Gerçek kişi işletmelerin (şahıs işletmeleri) kuaför, berber faaliyeti yanında manikür - pedikür salonu, cilt bakımı, saç tasarımı; kiraathane işletmeciliği şeklindeki faaliyet konuları, pazarcılık, bakkal vs. gibi konular esnaf faaliyeti olduğundan ticaret siciline tescil ve ticaret odasına kayıt yapılamamaktadır.
- Şahsi ihtiyaca yönelik özel inşaat faaliyeti için gerçek kişi işletme kayıt işlemi tescil edilmemektedir.
- Ticaret sicili harçları ve ilan ücretleri illere göre değişiklik göstermektedir. Başvuru öncesi bağlı bulunulan ilin odasından ücretler konusunda bilgi alınmalıdır.

2.2.2 Esnaf ve Sanatkarlar Odası Üyelik İşlemleri

Üyelik Şartları;

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak veya yabancı devlet tabiiyetinde bulunmakla beraber Türkiye’de sanat ve ticaret yapıyor olmak
- Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak
- Vergi mükellefi olmak ya da vergiden muaf olmak
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bünyesindeki odalara kayıtlı olmamak

Esnaf ve Sanatkarlar Odası Sicil Kaydı için Gerekli Belgeler;

- Nüfus Cüzdanı Aslı ve Fotokopisi
- 3 Adet Vesikalık Fotoğraf
- Yeni Vergi Levhası Fotokopisi veya Mükellefiyet yazısı
- Vekaletname Aslı ve Fotokopisi (Şahıs kaydını kendisi yaptırmayacaksa kaydı yaptıracak olan kişinin vekaletnamesinin olması)

gerekmektedir.)

- Ticari Taşıt Kayıtlarında Ruhsat Fotokopisi (Aracı satın alan kişiye ait)
- Kayıt Masrafı Toplam: 991,70 TL (2022 Mart ayı)
- T.C.Ticaret Bakanlığının 2012/1 Sayılı Genelgesine İstinaden ilgili Odaya İntikal ettirilmek üzere; Kayıt yaptıracak Üyeler iş yerlerinin UAVT (Ulusal Adres Veri Tabanı) uyumlu adresini bilmek zorundadırlar.

YENİ KAYIT	MERKEZ*	3. SINIF*
Evrak Bedeli	51,00 TL	51,00 TL
Esnaf Sicil Gazete İlan Bedeli	85,00 TL	85,00 TL
Maliye Harç Pulu	350,70 TL	350,70 TL
Oda Kayıt Ücreti	505,00 TL	505,00 TL
TOPLAM	991,70 TL	991,70 TL

*Maliyetler değişiklik gösterebilir.

2.3. ESNAF MUAFLIĞINA TABİ ŞAHİS İŞLETMELERİ

Esnaf muaflığına tabi işletmeler şahıs işletmesinin farklı bir alt türüdür. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır;

- Evlerinde kendi el becerisi ve emekleri ile imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırpıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her türlü nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri, bir iş yeri açmaksızın satış yapan kişiler
Bu işletme sahipleri vergi idaresi tarafından belirlenen bazı şartları taşımaları gerekmektedir. Bu şartlar;
- Yıllık kira bedeli tutarı: Büyükşehirler içinde: 16.000 TL, Diğer şehirlerde 10.000 TL
- Mal alıp satanlar için: Alım: 200.000TL, Satım;320.000 TL
- Hizmet işi ile uğraşanlar: Alış veya Satış tutarı: 100.000 TL

2.3.1 Evlerde Üretilen Malların İnternette Satışında Esnaf Muafılığı

Ayrı bir iş yeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretim yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evlerde imal ettikleri malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanların bu bent kapsamında esnaf muafılığından faydalanabilmesi için:

- Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi alınması,
- Türkiye’de kurulu bankalarda bir ticari hesap açılması ve tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi, (Bankalar, bu bent kapsamında açılan ticari hesaplara aktarılan tutarlar üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %4 (bir ve üzeri işçi çalıştırıldığı durumda %2) oranında gelir vergisi kesintisi yapacaktır.)
- İstihdama bağlı indirimli oranın uygulanması için ilgili ayda bir işçinin en az on gün süreyle çalıştırılması gerekmektedir. Elde edilen hasılatın 220.000 Türk Lirasını aşması hâlinde, mükellef izleyen takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilir ve tekrar bu muafiyetten faydalanamaz.

2.4. SERBEST (‘FREELANCE’ / DÜZENSİZ VEYA BAĞIMSIZ) ÇALIŞMA

Serbest çalışma, son zamanlarda özellikle Covid19 pandemisinden sonra sıkça karşılaşılan ve konuşulan bir konu oldu. Serbest çalışmada kişi bir iş yeri veya işverene bağımlı bir şekilde çalışmamaktadır. Buna istinaden bazı çevrelerce sanki hiç vergi sorumluluğu yokmuş gibi bir algı yaratılmıştır. Buradaki serbest çalışma vergi ödemekle ilgili değil mesai ve sorumluluklarla ilgilidir. Oysa ki 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda serbest çalışanların kazançları da bu kapsamda değerlendirilmesi gerekmektedir.

Burada birinci seçenek bu kişilerin şahıs işletmesi kurması ve müşterisi olan işletmeye fatura kesebilmesidir. Bu sayede elde ettiği geliri hem gelir vergisi hem de KDV yönünden vergilendirmiş olur. Diğer seçenek ise eğer serbest çalışan kişinin bir şirketi yoksa ve fatura kesemiyorsa müşteri firma tarafından gider pusulası düzenlenir ve stopaj kesintisi yapıldıktan sonra serbest çalışan kişiye kalan tutar ödenir. **Freelancer kişinin gelirleri belli bir seviyeyi aştığı ve süreklilik arz ettiği durumlarda vergi dairesi tarafından şirket kurması istenebilir.**

3. TÜRKİYE’DE ŞİRKET KURULUŞ İŞLEMLERİ

Türkiye’de şirket kuruluş işlemlerinin, gerekli belgelerin ilgili ticaret sicili müdürlüğüne sunulması halinde, bir saat içerisinde tamamlanması mümkündür. Türkiye’de şirket kuruluşu harçtan muaftır. Yabancı gerçek ve tüzel kişilerin Türkiye’de şirket kurması, yerli yatırımcılarla aynı kurallara tabidir.

Ticaret sicili, T.C.Ticaret Bakanlığının gözetim ve denetiminde ticaret odaları bünyesine faaliyet gösteren 238 ticaret sicili müdürlüğü tarafından tutulmaktadır.

Kuruluş işlemleri elektronik ortamda Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) nezdinde gerçekleştirilir.

3.1. KURULUŞ AŞAMALARI

Şirket Sözleşmesinin Hazırlanması ve Kurucuların İmzalarının Tasdik Edilmesi

Kullanıcılar MERSİS’in internet adresi <https://mersis.gtb.gov.tr/> üzerinden ücretsiz üyelik oluşturarak şirket kuruluş sürecini başlatırlar. MERSİS’te şirket sözleşmesi hazırlanırken Türk vatandaşları kimlik numaraları ile yabancılar ise pasaport numaraları ile ortak veya yetkili olarak eklenebilmektedir. Ancak bu işlem için yabancıların öncelikle interaktif vergi dairesinden vergi numarası almaları ve ticaret sicili müdürlüğüne başvurarak kendilerini MERSİS’e kaydet-tirmeleri gerekir.

MERSİS, kanuni olarak sözleşmede bulunması zorunlu olan unsurların doldurulması için kullanıcıyı yönlendirir ve gerekli bilgilerin girilmesiyle şirket sözleşmesi hazırlanır. Daha sonra ortaklar e-Devlet şifreleri ile giriş yaparak imza beyannamesini elektronik olarak sistemde oluştururlar. Sözleşme Türkçe olarak hazırlanır. Şirketin potansiyel vergi numarası da MERSİS tarafından otomatik olarak atanır. Daha sonra kurucular sözleşmeyi imzalar ve bu imzaların gerçekten onlara ait olup olmadığı yetkili bir makam tarafından tasdik edilir. Bu işlem için kurucuların ya da yetkili temsilcilerinin ilgili kuruluşa gitmeleri gerekmektedir. Limited şirketlerde ve kooperatiflerde bu işlem şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret sicili müdürlüğünde gerçekleştirilir. Diğer şirketler açısından ise şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret sicili müdürlüğüne veya herhangi bir notere başvurulması mümkündür. Tasdik işleminin noterde yapılmak istenmesi durumunda kullanıcılar MERSİS’ten aldıkları takip

numarası ile herhangi bir notere başvurabilirler. Sözleşme MERSİS tarafından noterlere elektronik ortamda iletildiğinden, notere fiziki çıktı alınarak gidilmesine gerek bulunmamaktadır.

Şirket Yetkililerinin İmza Beyanlarının Hazırlanması

Şirketi temsile yetkili kılınan kişilerin şirket unvanı altında atacakları imzalarının yetkili makam tarafından onaylanarak imza beyanlarının hazırlanması gerekmektedir. Türkiye’de bu işlem herhangi bir ticaret sicili müdürlüğünde yapılmaktadır.

Rekabet Kurumu Payı ile Nakdi Sermayenin Ödenmesi

Şirket sermayesinin %0,04’ünün “Rekabet Kurumu Payı” olarak bu kurumun banka hesabına yatırılması gerekmektedir. Bu işlem için ayrıca bankaya gidilmesine gerek bulunmamaktadır. Diğer kuruluş işlemleriyle birlikte bu bedel ticaret sicili müdürlüğünde ödenebilmektedir. Ayrıca anonim şirketlerde nakdi olarak taahhüt edilen payların en az %25’inin, şirketin tescilinden önce şirket adına açılmış bir banka hesabına yatırılması gerekmektedir.

Tescil için Ticaret Sicili Müdürlüğüne Başvurulması

Kurucuların ilgili belgelerle beraber sicil müdürlüğüne başvurusu üzerine ticaret sicili müdürlüğü tescil işlemini tamamlar. Ayrıca anonim ve limited şirketler ile kooperatifin kuruluşunda, bunların tutacağı ticari defterler ticaret sicili müdürlüğünce tasdik edilerek tescili takiben ilgisine verilir. Kuruluş işlemlerinin bir vekaletname ile yetkilendirilen temsilci aracılığıyla da yapılması mümkündür.

3.2. KURULUŞTA TİCARET SİCİLİ MÜDÜRLÜĞÜNE İBRAZ EDİLECEK BELGELER

3.2.1 Anonim Şirketin Tescili için Gerekli Belgeler

- Kurucuların imzaları tasdik edilmiş esas sözleşme
- Nakdi olarak taahhüt edilen sermayenin en az yüzde yirmi beşinin bankaya yatırıldığını gösterir belge

- Rekabet Kurumu payının ödendiğini gösterir ödeme belgesi
- Varsa, konulan aynı sermaye ile kuruluş sırasında devralınacak işletmeler ve aynı varlıkların değerinin tespitine ilişkin mahkemece atanan bilirkişi tarafından hazırlanmış değerlendirme raporları
- Aynı sermaye konulmuşsa, konulan aynı sermaye üzerinde herhangi bir sınırlamanın olmadığına dair ilgili sicilden alınacak yazı
- Aynı sermaye konulmuşsa, aynı sermaye olarak konulan taşınmazın, fikrî mülkiyet haklarının ve diğer değerlerin kayıtlı bulundukları sicillere şerh verildiğini gösteren belge
- Kuruluşu Bakanlık veya diğer resmî kurumların iznine veya uygun görüşüne tabi olan şirketler için bu izin veya uygun görüş yazısı
- Yönetim kurulunda bir tüzel kişinin bulunması halinde, tüzel kişi ile birlikte tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen bir gerçek kişinin adı ve soyadı ve belirlemeye ilişkin yetkili organ kararının noter onaylı örneği
- Şirketi temsil ve ilzama yetkili kılınan kişilerin imza beyannameleri

3.2.2 Limited Şirketlerin Tescili için Gerekli Belgeler

- Kurucuların imzaları tasdik edilmiş şirket sözleşmesi
- Ortak olmayan müdürler kurulu üyelerinin bu görevi kabul ettikleri ne ilişkin yazılı beyanları
- Müdürler kurulunda bir tüzel kişinin bulunması halinde, tüzel kişi ile birlikte tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen bir gerçek kişinin adı ve soyadı ve belirlemeye ilişkin yetkili organ kararının noter onaylı örneği
- Varsa, konulan aynı sermaye ile kuruluş sırasında devralınacak işletmeler ve aynı varlıkların değerinin tespitine ilişkin mahkemece atanan bilirkişi tarafından hazırlanmış değerlendirme raporları

- Aynı sermaye konulmuşsa, konulan aynı sermaye üzerinde herhangi bir sınırlamanın olmadığına dair ilgili sicilden alınacak yazı
- Aynı sermaye konulmuşsa, aynı sermaye olarak konulan taşınmaz, fikrî mülkiyet hakları ve diğer değerlerin kayıtlı bulundukları sicillere şerh verildiğini gösteren belge
- Varsa, aynı varlıkların ve işletmenin devralınmasına ilişkin olanlara da dâhil olmak üzere, kurulmakta olan şirket ile kurucular ve diğer kişilerle yapılan ve kuruluşla ilgili olan sözleşmeler
- Şirket müdürlerinin imza beyannameleri
- Rekabet Kurumu payının ödendiğini gösterir ödeme belgesi

3.2.3 Kooperatifin Tescili için Gerekli Belgeler

- Kurucuların imzaları ticaret sicili müdürlüğü tarafından onaylanmış şirket sözleşmesi
- Kurucuların imzaları tasdik edilmiş şirket sözleşmesi
- Kooperatifi temsil ve ilzama yetki verilen kişilerin kooperatif unvanı altında atılmış imza beyannameleri

3.2.4 Şahıs Şirketlerinin Tescili için Gerekli Belgeler

- Kurucuların imzaları noter tarafından onaylanmış şirket sözleşmesi
- Şirketi temsil ve ilzama yetkili olanların şirket unvanı altında atacakları imzaların onaylı örneği
- Komandit şirketlerde komanditer ortağın aynı sermaye koymuş olması halinde, konulan aynı varlıkların değerinin tespitine ilişkin mahkemece atanmış bilirkişi tarafından hazırlanmış değerlendirme raporu
- Konulan aynı sermaye üzerinde herhangi bir sınırlamanın olmadığına dair ilgili sicilden alınacak yazı

- Aynı sermaye olarak konulan taşınmaz, fikrî mülkiyet hakları ve diğer değerlerin kayıtlı bulundukları sicillere şerh verildiğini gösteren belge

3.2.5 Şahıs İşletmelerinin Tescili için Gerekli Belgeler

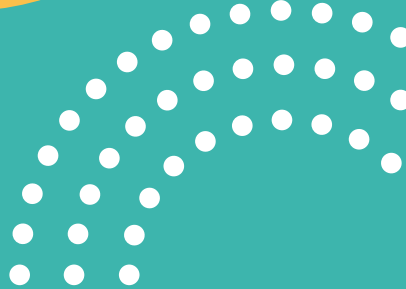
- Vergi Dairesi işe başlama dilekçesinin verilmesi
- Vergi Dairesi tarafından iş yerine ziyaret ve yoklama tutulması
- Vergi Levhasının çıkartılması
- Perakende ticaret yapılıyorsa 30 gün içinde yazar kasa başvurusu yapılması

3.2.6 Başka İllerde Şube Açılması

Geçici koruma statüsündeki kişiler tarafından kurulan işletmelerin başka illerde şube açması o illerde yerleşik yetkili kişilerin temsili ile mümkündür.

3.2.7 Belediye Ruhsat İşlemleri için Gerekli Belgeler

ŞAHIS ŞİRKETİ / İŞLETMESİ	LİMİTED VEYA ANONİM ŞİRKET
Başvuru Formu	Başvuru Formu
Vergi Levhası	Vergi Levhası
Kira Kontratı	Kira Kontratı
Kimlik Fotokopisi	Ticaret Sicil Gazetesi
Adi Ortaklıklarda; Noterden Adi Ortaklık Söz.	İmza Sirküleri
Oda Kayıt Belgesi	Faaliyet Belgesi
Ustalık Belgesi (gerekli işlerde)	Ustalık Belgesi (gerekli işlerde)
Tapuda konut gözüktüyorsa kat maliklerinin tamamından alınacak muvafakatname	Tapuda konut gözüktüyorsa kat maliklerinin tamamından alınacak muvafakatname
Geçici koruma kapsamında Türkiye’de ikamet eden kişiler için çalışma izin belgesi	Türkiye’de geçici koruma kapsamında ikamet eden limited şirket ortağı müdür ya da anonim şirket ortağı yönetim kurulu üyeleri için çalışma izin belgesi

4. ŞİRKETLERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

4.1. VERGİ USUL KANUNU AÇISINDAN BAŞLICA YÜKÜMLÜLÜKLER

YAPILACAK İŞLEM	BİLDİRİM SÜRELERİ
İşe Başlama	10 gün içerisinde
E-Tebliğat Şifresi Alınması	Açılış tarihinden itibaren 15 gün içinde
Adres Değişikliği	1 ay içerisinde
İş Değişikliği	1 ay içerisinde
İş Bırakma	1 ay içerisinde
Tasfiye İflas	1 ay içerisinde
Yazar Kasa Bildirimi	30 gün içerisinde

BEYANNAME TÜRÜ	BEYAN VE ÖDEME SON GÜNÜ
KDV Beyannamesi	Her ayın 26. günü
Aylık Muhtasar Beyannamesi	Her ayın 26. günü
3 Aylık Muhtasar Beyannamesi	26 Ocak, 26 Nisan, 26 Temmuz, 26 Ekim
Geçici Vergi Beyannamesi	17 Şubat, 17 Mayıs, 17 Ağustos, 17 Kasım
Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi	25 Mart / 31 Mart
Yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesi	25 Nisan / 30 Nisan

4.2. SOSYAL GÜVENLİK KANUNU AÇISINDAN BAŞLICA YÜKÜMLÜLÜKLER

YAPILACAK İŞLEM	BİLDİRİM SÜRELERİ
Sigortalı İşe Giriş Bildirimi	İşe başlamadan 1 gün önce
Sigortalı İşten Ayrılış Bildirimi	İşten ayrıldıktan sonraki 10 gün içerisinde
İşyeri Bildirgesi	İşçi çalıştırmaya başlamadan 1 gün önce
İşyerinin Farklı İldeki Adrese Nakli	10 gün içerisinde
İş Kazası Bildirimi	3 gün içerisinde
Meslek Hastalığı Bildirimi	3 gün içerisinde
Aylık E-Bildirge	Her ayın 26. gününe kadar

Yükümlülüklerin işletmeler tarafından yerine getirilmediği durumlarda çeşitli cezai yaptırımlar olduğu unutulmamalıdır.

4.3. ÇALIŞMA İZNI

6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu 13 Temmuz 2016 tarihinde 29800 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Uluslararası İşgücü Kanunu, Türkiye’de çalışmak isteyen gerçek ve tüzel kişileri kapsamaktadır. Bu kanun ile yabancı uyruklu çalışanlar için özel bir düzenleme getirilmiştir. Kanunun 6. Maddesi uyarınca, yabancıların çalışma izni olmaksızın Türkiye’de çalışmaları yasaktır. Yabancıların, Türkiye’de bağımlı veya bağımsız çalışmaya başlamadan önce çalışma izni almaları gerekmektedir.

4.3.1 Suriyelilerin Statüsü Nedir? Çalışma İzni Almaları Gerekli midir?

Kanunun 17. Maddesi Uluslararası Koruma Kapsamında olan yabancılar için düzenlemiştir. Suriyeli vatandaşlar da maddenin 1. Fıkrasına tabidirler: ‘... geçici koruma sağlanan yabancılar ise geçici koruma kimlik belgesinin düzenlendiği tarihten altı ay sonra çalışma izni veya çalışma izni muafiyeti almak için başvurabilirler.’

Özetle, Suriye uyruklu vatandaşlar da yabancı statüsündedir. Dolayısıyla çalışma izni almaları gerekir. Ancak T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının çalışma iznini verirken birtakım değerlendirmeleri vardır.

Geçici Koruma Statüsündeki vatandaşların kendi ad ve hesaplarına çalışmak istemeleri halinde kuruluş işlemleri için (iş yerinin ticaret sicil veya esnaf odası sicil gazetesinde yayımlanması ve vergi numarası alınması gibi) çalışma izni alınması şartı aranmamaktadır. Ancak belediye ruhsatı alabilmeleri için çalışma izni çıkartmaları zorunludur.

4.3.2 Çalışma İzni için Gerekli Belgeler

- Şahıs işletmesi için işletme sahibine; diğer şirketler için şirket müdürüne ait E-imza
- Oda Faaliyet Belgesi
- Şirket Vergi Levhası

- Kimlik Fotokopisi (geçici koruma belgesi ile yapılan başvurularda)
- Pasaport sahibi ise, yeminli tercüme edilmiş noter tasdikli pasaport sureti (pasaport geçerlilik süresi 60 günden az ise başvuru kabul edilmez)
- Diploma (yeminli tercüme edilmiş noter tasdikli)
- Biometrik Fotoğraf
- Limited veya anonim şirketler için kuruluş gazetesi
- Şirketin Bilanço ve Gelir Tablosu (yeni kurulan şirketlerden istenmemektedir)
- Limited veya anonim şirketler için 26 haneli SGK numarası

4.3.3 Sosyal Güvenlik Kanunu Yükümlülükleri

- Çalışma izni onaylanan kişinin çalışma izninin iptal edilmemesi için, çalışma izin harcının 30 gün içinde yatırılması gerekmektedir.
- İzin harcı ödendikten sonra bakanlık tarafından bilgilendirme için e-posta gönderilir.
- Gönderilen iletide izin başlangıç ve bitiş tarihleri yazmaktadır.
- 30 günlük sürede işe giriş bildirimi yapılmayan çalışan için idari para cezası uygulanır.

4.3.4 Çalışma İzni Verilmesine İlişkin Olumsuz Kriterler

- İşyerinde yeterli sayıda TC vatandaşı istihdamının olmaması
- İstihdamın gerekçesinin yetersiz olması
- İş yerinin kayıtlı sermaye miktarının yetersizliği
- İşyerinin ihracat hacmi veya ciro rakamının yetersizliği

- Geçici korumu statüsündeki kişinin iş yerinde alacağı görev itibarıyla eğitim durumu veya ücret düzeyinin yetersiz olması
- Çalışma izni talebi hakkında ilgili mercilerin olumsuz görüşlerinin bulunması
- Başvurunun geçici korumu statüsündeki kişilere yasaklanmış mesleklere ilişkin olması
- Yapılacak iş için aynı niteliğe sahip bir TC vatandaşının 4 haftalık süre içerisinde bulunması
- Geçici koruma statüsündeki kişinin geçerli bir ikamet tezkeresinin bulunmaması
- Bir iş yeri, işletme veya meslek için izin talebi reddedilen geçici korumu statüsündeki kişinin, aynı iş yeri işletme veya aynı meslek için izin talebinin reddedildiği tarihten itibaren 1 yılı geçmeden yeniden izin talebinde bulunmuş olması
- Geçici korumu statüsündeki kişinin çalışmasının milli güvenlik, kamu düzeni, genel asayiş, kamu yararı, genel ahlak ve genel sağlık için tehdit oluşturmaması

4.3.5 Çalışma İznine Dair Bilinmesi Gerekenler

- **Başvuruda eksik bilgi ve belgelerin olması halinde:** Eksikliklerin tamamlanması için 30 günlük süre verilmektedir. Eksik evrak bildirimini çalışma izni başvurusu sırasında sisteme girilen e-posta adresine yapılır.
- **SGK Bildirimi:** Geçici koruma statüsündeki kişinin çalışma izin belgesindeki izin başlangıç tarihinden itibaren 30 gün içerisinde ya da çalışma izin belgesinin işverene tebliğ tarihi itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirim yapılmalıdır.
- **İş sözleşmesi veya çalışma izni sona erdiğinde:** İzin belgesinin aslı Bakanlığa iade edilmeli, 15 gün içerisinde işverence Bakanlığa bildirimde bulunulmalı, koşullar oluşmuşsa kıdem tazminatı ödenmelidir.

- **Çalışma izni alındıktan sonra:** Çalışanın sigortalılık işlemleri yapılmalı, çalışmaya başlamasından itibaren 15 gün içinde Bakanlığa bildirim yapılmalıdır.
- **Çalışan Hakları:** Çalışma izni bulunan Geçici koruma statüsündeki çalışan, gerekli durumları sağladığı takdirde TC vatandaşı çalışanların sahip olduğu işsizlik sigortası, SGK teşviki ve kıdem ve ihbar tazminatı haklarından yararlanabilir.
- **Çalışma İzni Talebinin Reddedilmesi:** Çalışma izni talebi reddedilen kişi, reddin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde Bakanlığa itiraz edebilir. İtirazlar online olarak yapıp itiraza ilişkin açıklamalı dilekçe ve belgeler sisteme yüklenmelidir. İtirazın Bakanlıkça reddedilmesi üzerine İdari Yargı yoluna başvurulabilir.

4.3.6 Geçici Koruma Statüsündeki Yabancıların Çalışma İznine Dair Bilinmesi Gerekenler

- Geçici koruma sağlanan yabancılar geçici koruma kimlik belgelerinin düzenlendiği tarihten altı ay sonra çalışma izni veya çalışma izni muafiyeti almak için başvurabilirler.
- Geçici koruma sağlanan yabancılara çalışma iznine başvuru hakkı verilmesinde, Geçici Koruma Yönetmeliğinin 24. maddesi uyarınca yabancıların kalmasına izin verilen iller esas alınır. Uygulamada, başka ilde iş bulan yabancı için, önce çalışma izni başvurusu yapılır, sonrasında işvereni tarafından sigortaya girişi yapılır. En az 3 ay boyunca sigorta primleri ödenen çalışanın ili, bu evrakın daha önce bulunduğu göç idaresine verilerek değiştirilebilir.
- Bakanlıkça mevsimlik tarım ve hayvancılık işlerinde çalışacak geçici koruma sağlanan yabancılara ilişkin il ve kota sınırlama getirilebilir.
- Çalışma izni başvuruları, geçici koruma sağlanan yabancıların çalışacakları işverenleri tarafından e-Devlet kapısı üzerinden yapılır.
- Çalışma izni başvurularının değerlendirilmesinde, iş yerinde çalışan Türk vatandaşı sayısı üzerinden sektör ve illere göre açık iş ve işe yerleştirmeler dikkate alınarak Bakanlıkça geçici koruma sağlanan yabancı istihdamı kotası değişen oranlarda uygulanabilir.

- Geçici Koruma Yönetmeliği kapsamında, geçici koruması sonlandırılan veya iptal edilen yabancıların almış olduğu çalışma izinleri de iptal edilir.
- Geçici Koruma Belgesi yabancılar için asgari ücretin altında ücret ödenemez.

4.3.7 Banka Hesabı Açılması

Geçici koruma statüsündeki çalışanlar için çalışma izninin alınmasından sonra ilgili iş yerinin banka maaş hesabının açılması için çalışan, aşağıdaki belgeler ile birlikte bankaya başvurmalıdır.

- Kimlik / Pasaport
- İkametgâh İzin Belgesinin Aslı
- SGK İşe Giriş Belgesi
- Çalışma İzni Belgesi

Geçici koruma statüsündeki kişilerin şahıs olarak banka hesabı açmaları da mümkün olmakla birlikte bankaların bu konuda farklı uygulamaları olacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

4.3.8 Türk Vatandaşlığına Başvuru İşlemleri

- T.C. İçişleri Bakanlığı Türk Vatandaşlığı kazanılması ile ilgili tüm başvuru başlıkları ve şartlarını aşağıdaki linkte detaylı bir şekilde anlatmıştır:

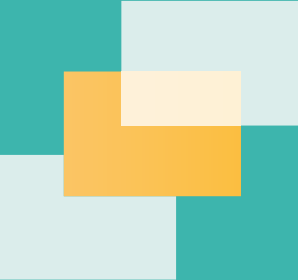
<https://www.nvi.gov.tr/turk-vatandasliginin-kazanilmasi>

- Türk Vatandaşlığının kazanılması için: 5543 sayılı İskân Kanununa göre işlemleri tamamlanarak göçmen olarak kabul edilen kişilerin vatandaşlık dosyası il göç idaresi müdürlüğünce düzenlenir ve Bakanlığa gönderilir. Türk vatandaşlığını kazanmak üzere Bakanlığa gönderilen yabancıların dosyası incelenir ve kişinin Türk vatandaşlığını kazanması için Bakanlar Kuruluna teklifte bulunulur. Bakanlar Kurulu

kararı ile Türk vatandaşlığı kazanılabilir

- 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 12. Maddesi uyarınca: Milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla Bakanlığın teklifi, Bakanlar Kurulunun kararı ile göçmen olarak kabul edilen kişiler Türk vatandaşlığını kazanabilirler.
- Türk vatandaşlığı için e-Devlet'ten de ön başvuru yapılabilir.

<https://www.turkiye.gov.tr/nvi-turk-vatandasligi-kazanma-on-basvurusu-ve-takibi>

5. TÜRKİYE’DE ŞİRKETLERE SAĞLANAN DESTEKLER

- İstihdam Teşvikleri
- KOSGEB (Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı) Destekleri
- Yatırım Teşvikleri
- Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler
- Kredi Garanti Fonu Kefalet Desteği
- Esnaf Kredileri
- Katılım Bankacılığı ve Mikro Finans Destekleri

5.1. İSTİHDAM TEŞVİKLERİ

İstihdam teşvikleri ile, belirli şartları taşıyan işsizleri istihdam eden işverenlere değişen sürelerle ve tutarlarla prim, vergi veya ücret destekleri sağlanmaktadır.

Bu teşviklerden bir bölümü İŞKUR tarafından finanse edilmekle birlikte, işlem uygulayıcısı Sosyal Güvenlik Kurumudur.

Ayrıntılı bilgi için T.C.Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve SGK tarafından hazırlanan broşürü inceleyebilirsiniz;

https://www.yatirimadestek.gov.tr/pdf/assets/upload/dosyalar/sgk_istihdam_tesvikleri_brosurleri.pdf

5.2. KOSGEB DESTEKLERİ

KOSGEB, Türkiye’deki küçük ve orta ölçekli işletmelerin ekonomideki rolünü ve etkinliğini, rekabet güçlerini artırmak ve sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla kurulmuş kamu kurumu-
dur.

KOSGEB tarafından belirli dönemlerde ve zamanlarda destek programları açıklanmaktadır. Bu destek programlarına başvurmak için KOSGEB'in internet sitesinden iş yerinin kayıt edilmesi gerekmektedir.

<https://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/destekler/3/destekler>

Girişimcilik Destekleri (2022)

- Geleneksel Girişimci Destek Programı (65.000 TL'ye kadar destek)
- İleri Girişimci Destek Programı (375.000 TL'ye kadar destek)
- İş Planı Ödülü Destek Programı (15.000 TL – 100.000 TL)

5.3. YATIRIM TEŞVİKLERİ

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygulanan; Yatırım Teşvikleri 15.06.2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” ile bu kararın uygulanmasına ilişkin 2012/1 sayılı “Yatırımlarda Devlet yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına ilişkin tebliğ” kapsamında yürütülmektedir.

Bakanlığın hazırladığı bir uygulama olan ‘Teşvik Robotu’ uygulaması ile yatırım teşvikleri hesaplanabilmektedir.

<https://www.yatirimadestek.gov.tr/tesvik-robotu>

Sistemin anlatıldığı detaylı sunum için aşağıdaki linki kullanabilirsiniz;

<https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri/md0103011615>

Destek Unsurları	Genel Teşvik Uygulamaları	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Öncelikli Yatırımların Teşviki	Stratejik Yatırımların Teşviki
KDV İstisnası	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi		✓	✓	✓
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		✓	✓	✓
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		✓	✓	✓
Faiz veya Kâr Payı Desteği		✓	✓	✓
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓	✓
KDV İadesi				✓

5.4. KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN SAĞLANAN DESTEKLER

İlgili mevzuat gereği, bir paydaşın Kalkınma Ajansı desteklerinden yararlanabilmesi için aşağıdaki şartların mevcut olması gerekmektedir:

- Kalkınma Ajansının açık bir destek programının bulunması
- Destek programında belirtilen uygunluk kriterlerinin karşılanması
- Başvuru kurallarına ve istenilen doküman formatına sadık kalınması

MALİ DESTEKLER	TEKNİK DESTEKLER
Doğrudan Finansman Desteği	Eğitim verme,
Faiz Desteği	Program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama,
Faizsiz Kredi Desteği	Geçici uzman personel görevlendirme,
	Danışmanlık sağlama,
	Lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma

5.5. KREDİ GARANTİ FONU KEFALET DESTEĞİ

Kredi Garanti Fonu (KGF) bir kefalet kuruluşudur. Kredi vermemektedir ancak KOBİ'ler lehine kefil olmak suretiyle kredinin kullanımını kolaylaştırmaktadır.

KGF, bireysel krediler, tüketici kredileri ve çek karnesi kredisi ile şirket kredi kartları hariç, işletmelerin ihtiyaç duydukları işletme ve yatırım finansmanı için her türlü nakdi ve gayri nakdi kredilere kefalet vermektedir.

5.6. ESNAF KREDİLERİ

Esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı firmalar, esnaf ve sanatkâra verilen destekler kapsamında Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birliği (TESKOMB) çatısı altındaki Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatiflerinin (ESKKK) kefaleti ile veya bu kefalet olmaksızın Türkiye Halk Bankası'ndan 150.000 TL'ye kadar kredi kullanabilmektedirler.

5.7. BANKACILIK, KATILIM BANKACILIĞI VE MİKRO FİNANS DESTEKLERİ

Bütün bankalar kendi politikalarına bağlı olarak KOBİ finansmanlarına yönelik çeşitli hizmet paketlerine sahiptir. Bunlar esas olarak kredi ve faiz sistemi şeklinde işlemektedir.

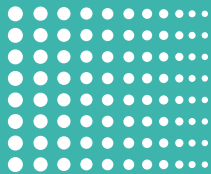
Katılım Bankacılığı, faizsiz kredi ve mevduat kazancı üzerine kurulu bankacılık sistemidir. Bankaların isimlerinden sonra yer alan 'Katılım' kelimesi, kâr ve zarara katıldıklarını vurgulamak için söylenmektedir.

Katılım Bankacılığında, alınacak mal için bankaya başvuruda bulunulur. Mal alımı için banka vekalet verir ve bu vekalet ile satın alınan mal için bankalara kâr ödemesi yapılır.

Ayrıca Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Dünya Bankası gibi kuruluşlar da doğrudan veya dolaylı olarak KOBİ destekleri açıklamaktadır.

Bütün bu finansal desteklerden yararlanmak için seçilen kuruluşla temasa geçip bilgi almak gerekmektedir. Finans kuruluşları tarafından KOBİ'lere sağlanan bazı hizmetlerle ilgili örnekler şöyledir:

NAKDİ FİNANSMAN	GAYRİ NAKDİ FİNANSMAN
Kurumsal Finansman Desteği	Teminat Mektupları
Vadeli İhracat Finansmanı	Akreditif
Proje Finansmanı	Kabul Kredileri
Kira Sertifika Teminatlı Finansman	Referans Mektupları
Dünya Bankası Kaynaklı Krediler	Leasing (Finansal Kiralama)
	Kredi Garanti Fonu
	Kısa Süreli İhtiyaçlara Çözümler
	Fatura Ödeyen Hesap
	SGK Prim Ödeyen Hesap

6. SIK SORULAN SORULAR

6.1. ŞİRKET KURULUŞLARI

6.1.1 Şahıs İşletmeleri

- 1. Yıllık olarak 90.000 TL civarında kar elde etmeyi planlıyorum. Şahsi firmamı yoksa Limited Şirket mi kurmalıyım?**

Eğer yıllık kazancınız 100.000 TL'yi geçmiyorsa gelir vergisi açısından şahsi firma kurmanız daha avantajlı olacaktır.

- 2. Şahsi firmaya başka bir ortak alabilir miyiz?**

Şahsi firma adında anlaşılacağı üzere sadece bir şahsa ait olan firmadır. Bu nedenle kanuni olarak başka bir ortak dahil edemezsiniz.

- 3. Kuruluş maliyeti açısından hangi şirket türleri daha az maliyetle kurulur?**

Şirket türleri olarak en az maliyetle ve en kısa sürede kurulan şirket türü şahsi firmalardır. Limited ve Anonim şirketlerde kuruluş maliyeti Ticaret Siciline kayıt yaptırıldığı için noter ve harç masrafları yüzünden şahıs şirketine daha fazladır.

- 4. Şahsi firmalar için ilk kuruluşta sermaye beyan etmek veya ödemek zorunda mıyım?**

Şahsi firma kuruluşunda herhangi bir sermaye koyma zorunluluğu yoktur.

- 5. Şahsi firmada piyasa ve kamu borçlarına karşı kendi mal varlığım ile sorumlu muyum?**

Şahsi firmada firma sahibi tüm borçlara karşı sınırsız mal varlığı ile sorumludur.

6.1.2 Limited Şirket

- 6. Limited Şirket kurarken unvan ile ilgili bir sınırlama var mı?**

Limited Şirket unvanları belirlenirken ilk üç kelimesinin aynı olarak bir başka şirket tarafından kullanılmaması gerekiyor. Eğer şirketin yabancı ortağı yoksa başka bir dilde anlamı olan yabancı kelimelerin şirket unvanında kullanılmasına izin verilmiyor. Ayrıca şirketin ana faaliyetine ilişkin bir kelime mutlaka unvanda yer almalıdır.

7. Limited Şirkette kuruluş sırasında en az ne kadarlık bir sermaye koymak gerekir?

Limited Şirketlerde en az 10.000 TL sermaye taahhüt etmek gerekiyor ve bu sermayenin şirket kuruluş tarihinden itibaren 24 ay içerisinde şirketin banka hesaplarına yatırılması gerekiyor.

8. Limited Şirketlerde piyasa ve kamu borçlarına karşı kendi mal varlığı ile sorumlu muyum?

Limited Şirkette piyasa borçlarına karşılık koyulan sermaye kadar, kamu borçlarına karşı sınırsız mal varlığı ile sorumlu olursunuz.

9. İkametgâhı şirketin kurulacağı ilden başka bir ilde olan şirket sahibi şirket kurabilir mi?

Şirketin imza yetkilisi ortağı veya şirketin müdürünün ikametgahının bulunduğu il dışında başka bir ilde şirket kuruluşu yapamazlar.

10. Özel Anaokulu veya Kreş açmak için ticaret odası kaydı ve vergi dairesi kaydı yeterli oluyor mu?

Kreş veya anaokulu açmak için ticaret odası ve vergi dairesi kaydı yaptırmak yeterli değildir. Bu tür kurumların kuruluş ve faaliyetine ilişkin ayrı yönetmelikler bulunmaktadır. Bu yönetmelikte; kurucuda aranan şartlar, kuruluş müdüründe aranacak nitelikler ve kuruluş binasında aranacak şartlar gibi bazı kurallar yer almaktadır. Bu yönetmelikteki kural ve şartların yerine getirilmesi gerekmektedir.

11. Şirket ana sözleşmesine birden fazla faaliyet yazabilir miyiz?

Evet. Limited şirket ana sözleşmesine birçok konuyu içeren faaliyet ekleyebilirsiniz.

6.1.3 Anonim Şirket

12. Anonim Şirkette kuruluş sırasında ne kadar sermaye taahhüt etmeli ve ne kadarını ödemeliyim

Anonim şirketlerde kuruluş sırasında en az 50.000 TL sermaye taahhüt edilmeli ve bunun ¼'ü kuruluş sırasında 12.500 TL olarak bankaya bloke ettirilmeli.

6.2. VERGİ

13. Aylık veya dönemsel olarak hangi vergilerden sorumluyuz?

Aylık olarak: KDV, Muhtasar; 3 Aylık geçici vergi; Yıllık gelir veya kurumlar vergisi.

14. KDV oranı yüzde kaç ve oranlar değişiklik gösterir mi?

Genel KDV oranı %18'dir. Bu oran mal veya hizmetin niteliğine göre değişmektedir. Örneğin: Tekstil %8, Gıda %8 Temel Gıda %1, Danışmanlık %8 vs. gibi.

Bazı zamanlarda bu oranlar geçici olarak devlet tarafından artırılıp veya azaltılmaktadır.

15. Hangi durumlarda stopaj (muhtasar) vergisi çıkmaktadır?

Eğer iş yeriniz kira ise brüt kira üzerinden %20 stopaj çıkmaktadır. Ancak iş yeri sahibi eğer bir ticari şirketse kira faturası keseceğinden stopaj söz konusu olmamaktadır.

Mali Müşavirlik, avukatlık ve mühendislik hizmeti aldıysanız yine bu hizmetler nedeniyle %20 stopaj ödemekle yükümlü oluyorsunuz. Ayrıca çalıştırdığınız her bir işçi için damga vergisi ve stopaj ödemekle yükümlüsünüz.

16. Şahsi firmalar için ne kadar veya hangi oranda gelir vergisi alınmaktadır?

Şahsi firmalar için artan oranlı gelir vergisi sistemi uygulanmaktadır. Bu oranlar 2022 yılı için şöyledir;

KAR	VERGİ ORANI
32.000 TL ye kadar	%15
32.000 TL- 70.000 TL arası	%20
70.000 TL- 170.000 TL arası	%27
170.000 TL- 880.000 TL arası	%35
880.000 TL'den fazlası	%40

17. Ticari faaliyette bulunacağım dan firma kuruluşu için ilk nereye başvuru yapmam gerekiyor?

Eğer şahsi olarak firma ticari faaliyette bulunacaksanız, ticari faaliyetinizin başladığı 10 gün içinde ilgili vergi dairesine bildirmeniz gerekmektedir. Limited Şirket kuruluşu için ise ilk olarak ticaret siciline kuruluş işlemini tamamlamış olmanız ve devamında 10 gün içinde bağlı bulunduğunuz vergi dairesine işe başlama bildirgesi vermeniz gerekmektedir.

18. e-Tebligat şifresi almak zorunda mıyız

Şirketinizin açılış tarihi itibarıyla e-Tebligat şifresi almak için ilgili vergi dairesine dilekçe ile başvurmanız gerekmektedir. Eğer bu sürede başvuru yapmazsanız V.U.K. hükümlerince ceza uygulanacaktır.

19. Ortağı olduğum limited şirketten hangi durumlarda para çekebilirim?

Limited şirkette ortak veya yönetici ortakların para çekebilmeleri için bazı şartların olması gerekir. Bunlar:

- Kar dağıtımı
- Şirketteki mesailerinden dolayı ortak ve yönetici ortağa huzur hakkı bordrosu düzenlenmesi ile
- Yasal faiz işletilmesi şartıyla şirketten borç alınması

20. Huzur hakkı bordrosu düzenlenerek şirketten para alırsak vergisel boyutu nedir ve SGK primi ödenmesi gerekir mi?

Eğer bir şirkette ortak veya yönetici ortaksanız şirketteki çalışma ve mesainizden dolayı huzur hakkı bordrosu düzenlenerek maaş alabilirsiniz. Bu alacağınız ödeme stopaja tabidir. Stopaj oranı ise artan oranlı olarak %15'den başlayıp %40'a kadar uzanmaktadır. Huzur hakkı bordroları SGK primine tabi değildir.

21. Yurt dışından ithal ettiğimiz mallar için KDV ödememiz gerekiyor mu?

Yurt dışından eğer bir ticari mal ithal ediyorsanız bunun için bazı mal ve ürünler için hem gümrük vergisi hem de malın niteliğine göre gümrükte KDV ödememiz gerekmektedir. Bu KDV ödenmeden ürünleri gümrük sahasından çıkartamazsınız.

22. Eğer bir mal veya ürünü Türkiye'ye getirmeden başka bir ülkeye satışını yaparsam KDV ödemem gerekir mi?

Eğer bir mal veya ürünü Türkiye'ye getirmeden satışını yaparsanız buna transit ticaret denir. Transit ticarete konu mal veya hizmetler KDV'nin konusuna girmemektedir. Bu nedenle KDV sorumluluğunuz bulunmamaktadır.

23. Vergi borçlarımı taksitlendirmek istesem bu mümkün müdür?

Şirket vergi borçlarınızı her zaman taksitlendirme şansınız bulunmaktadır. Taksitlendirme için iki yol bulunmaktadır:

- Birincisi sürekli yürürlükte olan Taksitlendirme Kanunu ile toplam borcunuzun %25'ini peşin ödeyerek 18 taksit yapabilirsiniz.

- İkincisi ise belli aralıklarla çıkan Af Kanunu kapsamında yapabilirsiniz.

24. Vergi levhası olmayan, esnaf muaflığı olan kişilere ödediğim paraları nasıl gider yazabilirim?

Vergi kanunlarında bazı kişilere esnaf muaflığı tanınmıştır. Bu kişilerden alınan hizmetler için gider pusulası düzenleyerek stopaj ödememiz gerekmektedir. Bu şartla yaptığınız ödemeleri gider olarak yazabilirsiniz.

25. Mal ihracatı yapmak için neler yapmam gerekiyor?

- Mal ihracatı yapmak için şahsi firmanız varsa önce ticaret odasına sonra ihracatçılar birliğine kayıt olmanız gerekmektedir.
- Limited şirketiniz varsa sadece ihracatçılar birliğine kayıt olmanız yeterli olacaktır.

26. İhracat yapmak için gümrük müşaviri ile çalışmam zorunlu mu?

İhracat yapmak için bir gümrük müşaviri ile sözleşme yapmanız zorunludur. Gümrük müşaviri gümrükten çıkacak mal ile ilgili yasal GÇB (Gümrük Çıkış Beyannamesi) düzenleyip bunu online sistem üzerinden T.C. Ticaret Bakanlığı sistemine yüklemektedir. Bu GÇB olmadan malınızın gümrükten çıkmasına izin verilmemektedir.

27. KDV iadesi hangi durumlarda alınır?

Eğer yurt dışından veya yurt içinden satın aldığınız mal ve hizmetler için KDV ödeyip bu mal veya hizmetin yurt dışına ihracatını gerçekleştirdiyseniz bu ödediğiniz KDV'yi devletten geri alabilirsiniz.

28. KDV iadesinden elde ettiğimiz tutarları hangi şekilde alabiliriz?

KDV iadesinden kaynaklanan iade tutarlarını isterseniz nakit olarak veya vergi ve SGK borçlarınıza mahsup ederek geri alabilirsiniz. Ancak nakit iade için her yıl belirlenen tutarı aşan durumlarda yeminli mali müşavir KDV iade raporu istenmektedir.

29. KDV iadesine başvurmamız için belli bir süre var mıdır?

KDV iadesi zaman aşımı iki yıldır. Eğer KDV iadesinden doğan alacağınız bulunuyorsa bunu iki yıl içinde talep etmeniz gerekmektedir.

30. İmzaladığımız ticari sözleşmeler için damga vergisi ödemek zorunda mıyız?

İmzalanan sözleşmeler için 15 gün içinde vergi dairesine binde 9,48 oranında damga vergisi ödememiz gerekmektedir.

31. Kira kontratları damga vergisine tabi midir?

Kira kontratında eğer kefil yoksa bir yıllık kira tutarı üzerinden binde 1,89, kefil varsa binde 9,48 damga vergisine tabidir.

32. Eğer iş yerimizin adresini veya faaliyetini değiştirirsek bunu vergi dairesine bildirmek zorunda mıyız?

İş yerinin adresi veya faaliyet gibi konularında değişiklik olursa bunu bir ay içinde vergi dairesine bildirmek gerekmektedir. Buna uyulmazsa V.U.K. hükümlerince özel usulsüzlük cezası uygulanmaktadır.

33. Limited Şirketler yazar kasa kullanmak zorunda mıdır?

Yazar kasa kullanma zorunluluğunda şirket türlerine bakılmamaktadır. Buradaki kıstas eğer yaptığınız faaliyetlerde perakende ticaret varsa mutlaka yazar kasa kullanmak zorundasınız.

34. Yazar kasa almanın bir süresi var mı veya almazsak herhangi bir cezası var mı?

Eğer perakende ticaret yapıyorsanız işe başladıktan 30 gün içinde yazar kasa kullanmak zorundasınız. Eğer süreyi geçirirseniz 2022 yılı için 2.000 TL ceza uygulanacaktır.

35. Aylık olarak hangi vergileri ne zaman ödemem gerekiyor?

Beyanname Türü	Ödeme Son Günü
KDV beyannamesi	Her ayın 26. günü
Aylık Muhtasar beyannamesi	Her ayın 26. günü
3 Aylık Geçici Vergi Beyannamesi	17 Şubat, 17 Mayıs, 17 Ağustos, 17 Kasım
Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi	25 Mart
Yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesi	25 Nisan

36. İş yerini kapattıktan sonra basılı fatura koçanı ve yazar kasa için herhangi bir işlem yapmam gerekir mi?

- İşyeri kapanışı yapılırken basılı bulunan mali belgeleri vergi dairesine götürüp tutanak düzenleterek imha ettirmeniz gerekmektedir.

- Yazar kasa için ilgili markaya bakan teknik yetkili servise giderek iptal işlemi yaptırmanız gerekmektedir.

37. Vergi borçlarınızı nasıl öğrenebilirim?

Vergi borçlarınızı şahsi firmanız varsa kendi e-Devlet üzerinden veya limited şirketiniz varsa vergi dairesi şifresini kullanarak öğrenip aynı zamanda ödeme yapabilirsiniz.

38. Vergi borçlarınızı hangi bankalardan ödeyebilirim?

Vergi borçlarınızı devlet kurumu olan bankalardan ödeyebilirsiniz. Ziraat Bankası, VakıfBank, Halkbank, Vakıf Katılım ve Ziraat Katılım

6.3. SGK (Sosyal Güvenlik Kurumu)

39. İş yeri sahibi olarak SGK primi ne şekilde olmaktadır?

Eğer şahsi firma sahibi veya limited şirket ortağı iseniz Bağ-Kur'a tabi olarak prim ödemeniz gerekmektedir.

40. Bağ-Kur primi ödemek için çalışma izninin çıkmasına gerek var mı?

Şahsi veya limited şirket kurulduktan sonra otomatik olarak Bağ-Kur primi tahakkuk etmektedir. Bağ-Kur primi çalışma izninden bağımsız olarak her ay borç olarak tahakkuk etmektedir.

41. İşçi çalıştırmadan önce SGK'ya ne zaman bildirim yapmak gerekir?

İşçi çalıştırmadan en geç 1 gün önce SGK müdürlüğüne gidip iş yeri işe başlama bildirgesi vermeniz gerekmektedir. Eğer iş yeri bildirgesini zamanında vermezseniz asgari ücretin 2 katı tutarında ceza düzenlenir.

42. Çalışacak için ne zaman bildirim yapmak gerekir?

Çalıştıracağınız işçiler için işe başlama tarihinden 1 gün önce SGK'ya online olarak işe başlama bildirgesi vermek zorundasınız. Eğer bu bildirimi zamanında yapmazsanız asgari ücret tutarında ceza düzenlenir.

43. Bağ-Kur borcunu sildirme gibi bir işlem mümkün mü?

Normal şartlarda Bağ-Kur borcunu sildirme gibi bir işlem söz konusu değildir. Ancak bazı zamanlarda çıkarılan af kanunları ile geriye dönük olarak tüm borçların silinmesi mümkün olmaktadır. Bu borçlar silinirken gün sayılarınızda silineceği için emeklilik durumunda bu silinen günler hesaba dahil edilmeyecektir.

44. Part time çalışan için ne kadar SGK primi ödemem gerekir?

SGK primleri brüt ücret ve çalışılan sigorta günü üzerinden ödenmektedir. Brüt ücretin %37,5'i SGK primi olarak her ay ödenmesi gerekmektedir. Örneğin Brüt ücreti 5.000 TL olan bir işçi bir ayda toplam 10 gün çalışmış olsun. Bu kişi için $5.000/30=166,66$ TL günlük brüt ücret. $166,66 \text{ TL} \times 10 \text{ gün} = 1.666,66$ (10 günlük brüt ücret) $\times \%37,5 = 625,00$ TL SGK primi tahakkuk edecektir.

45. SGK'ya bildirilmesi gereken genel bildirimler ve süreleri nelerdir? GK'ya bildirilmesi gereken genel bildirimler ve süreleri nelerdir?

BİLDİRİMLER	SÜRELER
İşe Başlama	İşe başlamadan 1 Gün öncesinde
İşçi İşe Giriş Bildirgesi	İşe başlamadan 1 gün önce
İşçi İşten Ayrılış Bildirgesi	10 Gün içerisinde
İş kazası Bildirim Süresi	Olay tarihinden itibaren 3 iş günü içerisinde
Aylık E-Bildirge	Her ayın 26. günü sonuna kadar MUHSGK bildirimi ile beraber bildirilir

46. Şirketlerin yabancı uyruklu çalışanları Covid-19 kapsamında SGK kısa çalışma ve eksik gün ücret desteğinden yararlanabilirler mi?

Çalışanların uyrukları yabancı olsa bile hem kısa çalışma ödeneğinden hem de eksik gün çalışma desteğinden yararlanabilirler.

47. Şirket sahibi 1. Derece yakınlarını kendi şirketindeki mesailerinden dolayı SGK'lı olarak beyan etmek zorunda mıdır?

Kendi şirketinizde çalışan anne, baba veya kardeşiniz dahi olsa sigortalı olarak çalıştırmak zorundasınız. Aksi takdirde yapılacak denetimlerde bu husus tespit edilirse ceza almanız söz konusu olabilir.

48. Sigorta ve Bağ-Kur primlerimi zamanında ödersem devlet tarafından her hangi bir destek sağlanıyor mu?

Eğer Bağ-Kur veya SGK primlerinizi zamanında her ay düzenli olarak öderse-
niz brüt prim tutarı üzerinden %5 indirim hakkı kazanmış olursunuz. Örneğin:
2.943,00 TL brüt asgari ücret üzerinden 147,15 TL indirim kazanmış olursunuz.

49. Limited şirket ortakları ve anonim şirket ortakları arasında Bağ-Kur mükellefiyeti açısından farklılık var mı?

Limited şirkette tüm ortaklar, anonim şirkette yönetim kurulu üyeleri bu görevlerinden dolayı Bağ-Kur primlerine tabidir.

50. Bir iş yerinde SGK'lı olarak çalışıyorsam sahibi veya ortağı olduğum şirket için Bağ-Kur primi ödemem gerekir mi?

Eğer bir iş yerinde SGK'lı olarak çalışıyorsanız, kendi şirketiniz için Bağ-Kur primi tahakkuk etmeyecektir. Eğer buna rağmen Bağ-Kur primi tahakkuk etmişse dilekçe ile sildirmeniz mümkündür.

6.4. İŞYERİ RUHSATI

51. Tüm şirket türleri için belediye iş yeri ruhsatı çıkarmak zorunlu mu?

9207 sayılı yönetmeliğe göre yabancı uyruklu şirketlerin çalışma izni alması zorunludur. Bakanlar Kurulunun çıkarmış olduğu yönetmeliğe göre iş yerlerinin belediye iş yeri ruhsatı alması zorunludur.

52. Belediye ruhsatı almak için hangi belgeler gerekmektedir?

ŞAHİS FİRMASI	LİMİTED VEYA ANONİM ŞİRKET
Başvuru Formu	Başvuru Formu
Vergi Levhası	Vergi Levhası
Kira Kontratı	Kira Kontratı
Kimlik Fotokopisi	Ticaret Sicil Gazetesi
Adi Ortaklıklarda; Noterden Adi Ortaklık Söz.	İmza Sirküleri
Oda Kayıt Belgesi	Faaliyet Belgesi
Ustalık Belgesi (gerekli işlerde)	Ustalık Belgesi (gerekli işlerde)
Tapuda konut gözüktüyorsa kat maliklerinin tamamından alınacak muvafakatname	Tapuda konut gözüktüyorsa kat maliklerinin tamamından alınacak muvafakatname
Yabancı uyruklular için çalışma izin belgesi	Yabancı uyruklular için çalışma izin belgesi

53. Belediye iş yeri ruhsatı alma süreci nasıl işlemektedir?

- İş yeri sahibi veya imza yetkili müdürü yabancı uyruklu ise çalışma iznine başvurmak ve çalışma iznine sahip olmak gerekir.
- Daha sonra ilgili belediye ruhsat başvurusu için gereken evrakları temin edip başvuru yapmanız gerekmektedir.

- Başvurunuzda herhangi bir eksiklik tespit edilmezse belediye denetim ekipleri tarafından iş yerinize fiziksel bir ziyaret yapılacaktır. Bu ziyarette belediye ekipleri iş yerinizin fiziki ve sistemsal olarak gerekli yeterliliğe sahip olup olmadığına bakacaklar nihai karar bu ziyaretten sonra verilecektir.
- Yapılan ziyaret neticesinde iş yerinizin faaliyet konusuna ve metre-karesine göre ruhsat harcı yatırmanız istenecektir.
- Son aşama olarak ruhsatınız belediye tarafından size teslim edilecektir.

54. Başka bir iş yerinde çalışmamdan dolayı şahsıma ait bir çalışma izni ile limited şirketime belediye ruhsatı alabilir miyim?

Başka bir şirkete ait çalışma izni ile kendi şirketinize çalışma izni çıkartamazsınız.

6.5. BANKACILIK İŞLEMLERİ

55. Şirket için banka hesabı nasıl açılır?

- Nihai olarak en doğru ve güncel bilgiler başvurulacak bankadan alınacak olsa da önemli konular şu şekildedir:
- Banka hesabı açılırken yabancının ilgili nüfus müdürlüğü kaydının olması gerekir.
- Üstteki kayda istinaden İkametgâh Belgesi alınmalıdır. İkametgâh Belgesi'ni, e-Devlet üzerinden almak mümkündür.
- Diğer önemli şart yabancı kimlik numarasının var olmasıdır.

Gereken ek belgeler;

- Limited ve anonim şirketler için banka başvurusunda imza sirküleri, vergi levhası, ticaret sicil gazetesini gerekmektedir.
- Şahıs şirketlerinde sadece vergi levhası ve imza beyannamesiyle işlem yapılır. Bazı banka şubeleri ortakların pasaportlarını talep edebilir.
- Talep edilecek evrak listesine farklı bankalar farklı eklemeler yapabilir.

56. Geçici Koruma Kimliğine sahip yabancılar Türk bankalarında hesap açabilirler mi?

Geçici Koruma Kimliğine sahip yabancılara Türk bankaları hesap açmaktadır. Fakat bunu her banka yapmamaktadır. Hatta aynı bankaya ait bir şube hesap açılışı yaparken diğer şubeleri hesap açılışı yapmamaktadır. Bu gibi sorunları bankanın genel müdürlüğü ile iletişime geçip çözebilirsiniz.

57. Şahsi şirket sahibiyim ve mevcut bir banka hesabım var. Yeni bir banka hesabı açtırmama gerek var mı?

Şahsi şirketiniz varsa mevcut banka hesabınızı kullanabilirsiniz. Fakat ilerleyen süreçte şahsi olarak bilanço defterine geçebilirsiniz. O zaman ayrı bir banka hesabı açtırarak şahsi firmanızın para hareketlerini bu ayrı hesap üzerinden takip etmeniz gerekmektedir.

58. Limited şirketime ait ödemeleri veya gelen transferleri şahsi hesabım üzerinden yapabilir miyim?

Limited şirketinize ait tüm ödeme ve tahsilatlar için şirketin kendi banka hesabını kullanmanız gerekmektedir. Hatta vergilerinizi bile şirketin kendi hesabından ödemeniz daha doğru olacaktır.

59. Yurt dışından şirketimin bankasına gelen döviz bazlı için tahsilatlar için bankalarda herhangi bir sorun yaşar mıyım?

Yurt dışından şirketinizin banka hesabına eğer bir döviz türünde para geldi ise banka bu paraya bloke koyabilir. Banka bu gelen ödemeye ait fatura, sözleşme veya resmî bir doküman isteyebilir. Devamında banka uygun görürse paranızın blokesini kaldıracaktır.

60. Yurt dışından mal ithal edeceğim ve döviz bazlı ödeme yapacağım. Buna istinaden belli bir bankada hesap açtırmak zorunda mıyım? Böyle bir zorunluluk var mı?

Yurt dışından yapacağınız ithalatlarla ilişkin herhangi bir banka ile çalışma zorunluluğu yoktur. Sadece Türkiye’de şirketinize ait bir banka hesabınızdan ödeme yapmanız gerekmektedir.

GİRİŞİMCİ EL KİTABI

2022

